

Розділ 1

— Назвіть, будь ласка, дату і місце вашого народження.

— Я не писатиму заяви...

— Це для протоколу. Я повинен записати ваші особисті дані й поставити вам кілька запитань. У кінці ви напишете, що не бажаєте подавати позов.

— Що?

— Зазначите, що не писатимете заяви.

— Якщо я правильно зрозумів, ви збираєтеся допитувати мене, ставити запитання.

— Так, мені треба заповнити бланк, записати ваше прізвище і сімейний стан. Отож, вас звати П'єр Бонбомі, ви народилися...

— І це все—щоб сказати, що нічого не вкрадено і я не писатиму заяви? Це абсурд! Не дивно, що у Франції стільки посадовців! Того, хто вигадав заповнювати бланк, щоб зазначити, що людина не подаватиме заяви, слід нагородити орденом! Мабуть, треба багатенько писарчуків, щоб заповнювати ці всі непотрібні анкети, аналізувати всі нікчемні відповіді! Навіщо обтяжувати поліцію

роботою? Просто забудьмо про це: не чув і не бачив. Розумієте, комісарє?

— Лише капітан...

— Капітан? Як в армії? А що, вже не кажуть «комісар»?

— Кажуть, але частіше — інспектор...

— Раніше все було просто, тепер — складно. Нехай живуть технократи! Я ніколи не звикну до цих змін.

— Та ці зміни сталися вже давненько...

— Я не знаю поліційних звичаїв... Тож на чому я зупинився? Згадав: ніякої заяви, а двері замінить моя страхова компанія. І на цьому кінець. Я багато днів не був удома, а повернувшись, побачив, що замок зламано. Чогось іншого я й не можу сказати. Не варто йти далі...

— Я маю поставити вам іще два-три запитання...

— Я ні про що не заявляю!

Усе, що мені лишалося, — наполягати на своєму. Замок було зламано, консьєрж написав заяву від імені управителя й віддав моїм колегам, які прибули на місце злочину. Я повинен написати рапорт про слідчі дії та вручити його особисто прокурору республіки. Ми часто стикаємося з такими людьми, як цей тип. Унаслідок зневаги до поліції вони не відповідають нам, поглядають на нас із погордою, але рано чи пізно все-таки

поступаються. Тому я наполягав і поставив необхідні для слідства запитання:

— Чи маєте ви підозри щодо того, хто б міг проникнути у вашу квартиру? Що, по вашому, шукав злодій?

— Тож ви допитуєте мене? Отже, я злочинець, небезпечний правопорушник! Чому ви не вдягли на мене кайданки? Вам годилося б прикувати мене до батареї опалення, щоб я не втік із дому! Якщо так піде далі, ви, мабуть, навіть відлупцюєте мене, приставите мені пістолет до скроні, щоб змусити говорити. Це просто смішно! Я вже й так витратив багато часу на цю чортову невдачу крадіжку з проломом. Я нічого не знаю. Ви задоволені? Можете заповнити ваш дурний бланк, як вам заманеться.

— Прошу вас, не хвилюйтеся, це нічого не дасть.

— Я не хвилююся. Я жертва, заяви я не писатиму. Немає сенсу влаштовувати сцени, тим паче в мене обмаль часу. Я не маю нічого проти вас особисто, ви тільки виконуєте свою роботу, але насправді я вже запізнююсь. Отож, я сказав усе. Це моя остаточна відповідь. По щирості, як можна марнувати неоціненний час, відповідаючи на безглузді запитання, що однаково нічого не дадуть! У Парижі щодня коять сотні крадіжок із про-

ломом або спроб таких крадіжок, і злочинці лишаться невідомими і безкарними, — тож навіщо обтяжувати себе нікому не потрібними формальностями і набридати порядним людям? У вас є важливіша робота. Дякую, що приїхали...

Ці вічні повчання я знав уже напам'ять. До того ж я не люблю, коли мені вказують, що робити, і ненавиджу тих, хто читає моралі. Не такої я вдачі, щоб на мене міг вплинути цей тип. Мене бісить, коли поліцію вважають за бюрократів. Ми не ледарі, які сидять за столами і чекають, поки сплине день, або вираховують, скільки вони матимуть додаткових днів до відпустки завдяки неробочим дням між двома святами... Я лише намагаюся якнайкраще виконувати свою роботу.

— Навіть якщо у вас нічого не вкрали, ми проведемо розслідування. Нам відомо, що скоєно пролом...

— Комісарє... пробачте... капітане, здається, я виразно вам пояснив, що не даватиму свідчень. Робіть як знаєте. Для мене інцидент вичерпано. Нічого не вкрадено, заяви я не писатиму. Все.

— Дозвольте дізнатися, ким ви працюєте?

— А може, вам ще сказати, скільки в мене коханок, де мешкає мій зубний лікар і чи я хворів на паротит?.. Театр абсурду триває.